

จัดตั้งสำนักบังคับคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมาย

▶▶ รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการประพฤติมิชอบ การเร่งรัดการดำเนินคดีอาญา และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลผ่านระบบกระบวนการยุติธรรมของประเทศได้อย่างถูกต้อง

กระทรวงยุติธรรมยังขาดหน่วยงานที่มีภารกิจเร่งรัดการดำเนินการติดตามจับกุมผู้กระทำผิดที่มีหมายจับ โดยพบว่ามีความหมายจับที่ค้างค้างในระบบที่ต้องดำเนินการถึงกว่า ๒๖๒,๓๒๕ ฉบับ แต่เจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องนี้มีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้ปัญหาการติดตามจับกุมผู้หลบหนี หรือใช้บัตรประจำตัวประชาชนปลอม และปัญหาใน

คดีอาญาที่ต้องมีการยึดทรัพย์ บังคับโทษ หรืออื่น ๆ ก็ยังไม่มีหน่วยงานติดตามการยึดทรัพย์อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ปัญหาการคุ้มครองพยาน แม้จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้ เช่น กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยสำนักงานคุ้มครองพยาน แต่ยังคงขาดแคลนบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลคุ้มครองพยาน ประกอบกับเรื่องนี้จำเป็นต้องส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ให้ความดูแลคุ้มครองพยาน ในส่วนของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ใช้ระบบการบริหารหน่วยงานภายใน ซึ่งไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลคุ้มครองพยาน ทำให้ผู้ได้รับผลกระทบ คือ ครอบครัวของพยาน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับพยาน และปัญหา

● (ซ้าย/ขวา) นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค เป็นประธานในพิธีเปิดและปาฐกถาพิเศษในงานเปิดตัวสำนักบังคับคดีอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย หรือ THAI MARSHALS อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมรามารการ์เดนส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

การขนย้ายผู้ต้องหาในคดีสำคัญ ยังไม่มีการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่มีความชำนาญในภารกิจการคุ้มกันหรือป้องกันเหตุร้าย

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การบังคับใช้กฎหมาย เช่น หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้ถือกฎหมาย และเป็นผู้บังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายหรือใช้กฎหมายนั้นอย่างไม่ถูกต้อง ท้ายที่สุดส่งผลกระทบต่อประชาชน จึงเป็นเรื่องสำคัญต่อกระบวนการยุติธรรมของประเทศที่ประชาชนได้รับผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่ถูกต้อง โดยไม่ทราบว่าจะพึงพาใคร และมีหน่วยงานใดมาแก้ไขเยียวยา ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ยังขาดหายไป

ประเทศที่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ลักษณะนี้ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานที่เรียกว่า “US Marshals Services” เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง ทำให้

สามารถเสริมกระบวนการยุติธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกาได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ที่ผ่านมา แม้ภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจส่วนหนึ่งของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ แต่ไม่ใช่ภารกิจหลัก หากมีหน่วยงานใหม่ขึ้นมารับผิดชอบภารกิจนี้โดยตรง จะทำให้ระบบความยุติธรรมของประเทศมีความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น กระทรวงยุติธรรมมีแนวคิดและผลักดันให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงเสนอให้พิจารณาจัดตั้ง สำนักบังคับคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมาย โดยให้เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

การดำเนินงานเพื่อจัดตั้งสำนักบังคับคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมาย เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยกระทรวงยุติธรรมมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการจัดตั้งสำนักบังคับคดีอาญาและ

บังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการชุดนี้ได้พิจารณาหาข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลัง และยกร่างกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบให้สำนักบังคับคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. สืบสวนและจับบุคคลตามหมายจับ หรือคำสั่งศาล หรือตามที่กฎหมายกำหนด ในกรณีที่มีการแต่งตั้งให้ข้าราชการของสำนักบังคับคดีอาญาฯ เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. คຸ້ມครองและให้ความปลอดภัยแก่พยานและผู้ต้องหาในคดีอาญาที่สำคัญ และบุคคลสำคัญ รวมถึงสมาชิกในครอบครัวและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับพยานผู้ต้องหา หรือบุคคลสำคัญดังกล่าว ตลอดจนสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการคุมครองพยาน

๓. สนับสนุนการตรวจสอบ เพื่อให้มีการยึดหรืออายัด รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนเกี่ยวกับการบังคับโทษปรับตามกฎหมายหรือคำสั่งศาล

๔. รับและส่งตัวนักโทษหรือผู้ต้องขังในคดีสำคัญ

๕. ตรวจสอบข้อมูลบุคคลตามหมายจับ โดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยี รวมทั้งวางระบบหรือพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการสืบจับบุคคล

๖. ตรวจสอบและรายงานการปฏิบัติหน้าที่ การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ การบังคับใช้กฎหมาย และการใช้กฎหมายโดยมิชอบของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานรัฐไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบังคับใช้กฎหมาย

๘. ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติ

งานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ อนุมัติให้กระทรวงยุติธรรมจัดตั้งสำนักบังคับคดีอาญา และบังคับใช้กฎหมายขึ้นเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตาม จับกุมผู้กระทำผิดหลบหนีการจับกุมตัว รวมทั้งการติดตาม สืบหาทรัพย์สินของผู้กระทำผิดที่ต้องถูกริบหรือถูกยึดทรัพย์ ตามกฎหมาย เพื่อเป็นการเสริมกำลังการปฏิบัติการเพิ่มเติม จากการปฏิบัติการตามรูปแบบปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น ปลัดกระทรวงยุติธรรมมีคำสั่ง กระทรวงยุติธรรมที่ ๑๖๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งสำนัก บังคับคดีอาญาและบังคับใช้กฎหมายในสำนักงานปลัด กระทรวงยุติธรรมตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

ในเบื้องต้นการจัดตั้งสำนักบังคับคดีอาญาและบังคับ ใช้กฎหมายจะให้อัตรากำลังในกระทรวงยุติธรรมได้เข้ารับการฝึกจากหน่วยงานชั้นนำที่น่าเชื่อถือจากต่างประเทศ เช่น FBI และ U.S.Marshals ของสหรัฐอเมริกา โดยมี ภารกิจทั้งในและนอกประเทศ เพื่อความอุ่นใจของประชาชน ที่หน่วยงานของรัฐสามารถนำตัวผู้กระทำผิดมารับการ ลงโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ■

